

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА СПОРТИВНА МЕДИЦИНА»**

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	227 «Терапія та реабілітація» / 0915 «Therapy and rehabilitation»
Назва освітньо-професійної програми	Терапія та реабілітація
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини НУОЗ України імені П. Л. Шупика
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Очна денна

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	¹ Владимірова Наталія Іванівна ² Ткаліна Алла Володимирівна
Посада	¹ Професор кафедри ² Доцент кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	¹ Доктор медичних наук, професор ² к. мед. н., доцент

Електронна адреса	05nvladimirova@gmail.com , allatkalina@gmail.com
Телефон	¹ +38 067 988 25 45 ² +380997439647
Посилання на профіль викладача	https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/medychnoi-reabilitatsii-fizioterapii-i-sportyvnoi-medytsyny/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1886-vladymyrova-nataliia-ivanivna#gsc.tab=0 https://www.nuozu.edu.ua/s/np/k/medychnoi-reabilitatsii-fizioterapii-i-sportyvnoi-medytsyny/naukovo-pedahohichni-pratsivnyky/1889-tkalina-alla-volodymyrivna#gsc.tab=0
Консультації	

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Робоча програма вибіркової дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Терапія та реабілітація», навчальних та робочих навчальних планів, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» / 0915 «Therapy and rehabilitation» та відповідних нормативних документів.
Мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного медико-соціального мислення та професійних компетентностей, необхідних для розуміння закономірностей формування здоров'я населення, впливу соціальних, економічних, демографічних і поведінкових чинників на стан здоров'я, а також ролі профілактики, реабілітації та міжсекторальної взаємодії у його збереженні та зміцненні. Дисципліна спрямована на підготовку майбутніх фахівців з фізичної терапії до професійної діяльності в умовах сучасних викликів громадського здоров'я.
Завдання дисципліни	Основними завданнями навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи знань, умінь і професійних орієнтирів, необхідних для розуміння сучасних медико-соціальних процесів, ролі профілактики та реабілітації у збереженні здоров'я населення, а також підготовка до практичної діяльності у сфері фізичної терапії в контексті громадського здоров'я.
Пререквізити	базові знання з: анатомії та фізіології людини; основ патології; фізичної терапії та реабілітації; клінічних дисциплін; медичної біостатистики (на базовому рівні); розуміння біопсихосоціальної моделі здоров'я.

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Робоча програма вибіркової дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Терапія та реабілітація», навчальних та робочих навчальних планів, підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація» / 0915 «Therapy and rehabilitation» та відповідних нормативних документів.
-------------------------------	--

Мета дисципліни	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного медико-соціального мислення та професійних компетентностей, необхідних для розуміння закономірностей формування здоров'я населення, впливу соціальних, економічних, демографічних і поведінкових чинників на стан здоров'я, а також ролі профілактики, реабілітації та міжсекторальної взаємодії у його збереженні та зміцненні.</p> <p>Дисципліна спрямована на підготовку майбутніх фахівців з фізичної терапії до професійної діяльності в умовах сучасних викликів громадського здоров'я.</p>
Завдання дисципліни	<p>Основними завданнями навчальної дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системи знань, умінь і професійних орієнтирів, необхідних для розуміння сучасних медико-соціальних процесів, ролі профілактики та реабілітації у збереженні здоров'я населення, а також підготовка до практичної діяльності у сфері фізичної терапії в контексті громадського здоров'я.</p>
Пререквізити	<p>базові знання з: анатомії та фізіології людини; основ патології; фізичної терапії та реабілітації; клінічних дисциплін; медичної біостатистики (на базовому рівні); розуміння біопсихосоціальної моделі здоров'я.</p>

Постреквізити

Навички: аналізу медичної інформації; роботи з науковими джерелами; професійної комунікації з пацієнтами.
Уявлення про: організацію медичної допомоги; профілактику захворювань; принципи реабілітаційного процесу.
організація реабілітаційної допомоги, менеджмент у сфері охорони здоров'я, доказова медицина, магістерська робота, професійна діяльність у системі громадського здоров'я та реабілітації.

**Компетентності,
формуванню яких
сприяє дисципліна**

Мають відповідати стандарту вищої освіти та ОП

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 04. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Фахові компетентності:

СК 01. Здатність професійно мислити, диференціювати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної сфер, визначати обмеження рухових та поєднаних з ними функцій, активності та участі пацієнта за біопсихосоціальною моделлю, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

СК 04. Здатність враховувати потреби пацієнта/клієнта, прогнозувати результати фізичної терапії, встановлювати пацієнтоорієнтовані довгострокові та короткострокові цілі, формулювати завдання, розробляти, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії.

СК 06. Здатність провадити професійну діяльність в реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах, а також у територіальних громадах, у складі мультидисциплінарної реабілітаційної команди або самостійно, співпрацюючи з іншими працівниками охорони здоров'я та зацікавленими особами.

СК 09. Здатність провадити наукові дослідження у сфері фізичної терапії, використовувати й поширювати найкращі наявні докази у професійній та викладацькій діяльності, для поліпшення якості послуг фізичної терапії та освіти.

СК 10. Здатність організовувати складні робочі процеси, взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами з метою інформування, розробки та/або впровадження відповідної політики і стратегій в галузі охорони здоров'я, сприяти розвитку послуг, спрямованих на задоволення потреб суспільства.

СК 12. Здатність надавати першу до медичну допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.

**Результати навчання
(РН)**

Мають відповідати стандарту вищої освіти та ОП Терапія та реабілітація

РН 02. Дотримуватись юридичних та етичних вимог, провадити діяльність з інформованої згоди пацієнта/клієнта.

РН 04. Оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

РН 07. Демонструвати здатність до пацієнтоорієнтованої практичної діяльності за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди.

	<p>PH 15 Визначати межі професійної діяльності та їх дотримуватися, провадити практичну діяльність автономно, бути відповідальним за її наслідки перед суспільством та іншим фахівцями.</p> <p>PH 16 Вести документацію різних аспектів фізичної терапії згідно вимог чинного законодавства.</p> <p>PH 17 Взаємодіяти з адміністративними та управлінськими структурами, інформаційними ресурсами з метою адвокації професії, впливу на політики та стратегії розвитку фізичної терапії, що спрямовані на задоволення потреб окремих осіб та громади в Україні</p> <p>PH 18 Ефективно використовувати наявні та залучати додаткові ресурси і технології для забезпечення якості послуг</p> <p>PH 20 Планувати та здійснювати особистий професійний розвиток, сприяти професійному розвитку колег.</p>
--	---

Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредитів ЄКТС (90 годин). аудиторних <u>36</u> годин, самостійна робота <u>54</u> години
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік

Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у <u>четвертому</u> семестрі
--------------------------------------	--

**Програма дисципліни
Назви тем**

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми	
1	2	3	
Основи соціальної медицини та громадського здоров'я			
1.1	Теоретичні основи соціальної медицини та громадського здоров'я	1.Соціальна медицина як наука: предмет, методи, історія розвитку. 2.Концепція громадського здоров'я: принципи, функції, глобальні підходи. 3.Соціальні детермінанти здоров'я населення. 4. Нерівності у здоров'ї та доступ до медичної допомоги. 5. Показники здоров'я населення та їх інтерпретація.	
1.2	Епідеміологія та аналітика громадського здоров'я	1.Основи сучасної епідеміології. 2.Епідеміологічні дослідження: типи та дизайн. 3.Біостатистика у громадському здоров'ї. 4. Медико-демографічні процеси. 5. Моніторинг та оцінка стану здоров'я населення. 6.Г*лобальний тягар хвороб.	
1.3	Система охорони здоров'я	1.Організація систем охорони здоров'я у світі здоров'я України: структура та реформи. санітарна допомога як основа системи.	2.Система охорони 3.Первинна медико- 4.Медичне страхування та

		фінансування охорони здоров'я. 6.Кадрові ресурси в охороні здоров'я.	5.Управління якістю медичної допомоги.
2.		Показники здоров'я населення та медико-демографічні процеси	
2.1	Демографічні процеси	1.Основні демографічні показники (народжуваність, смертність, тривалість життя) та їх вплив на потребу в реабілітаційних послугах. 2.Старіння населення як фактор зростання потреби у фізичній терапії та довготривалій реабілітації. 3.Міграційні процеси та їх вплив на стан здоров'я і доступність реабілітаційної допомоги. 4.Інвалідизація населення як медико-демографічна проблема та роль фізичного терапевта у відновленні функціональності. 5.Вплив воєнних дій і травматизму на демографічну структуру населення та потребу в реабілітаційних послугах	
2.2	Нерівності у здоров'ї.	1. Соціальні детермінанти здоров'я та їх вплив на функціональний стан і якість життя пацієнтів. 2.Нерівний доступ до реабілітаційних і фізіотерапевтичних послуг у різних соціальних і територіальних групах населення. 3.Особливості надання фізичної терапії вразливим групам (особи з інвалідністю, люди похилого віку, військові, пацієнти з хронічними захворюваннями). 4.Вплив економічних і освітніх факторів на прихильність пацієнтів до реабілітації та фізичної активності. 5.Роль фізичного терапевта у зменшенні нерівностей у здоров'ї через індивідуалізацію втручань і роботу в громаді.	
2.3	Методи аналізу здоров'я населення	1.Основні джерела медико-статистичної інформації про здоров'я населення (державна статистика, реєстри, звітність закладів охорони здоров'я). 2.Демографічні методи аналізу: оцінка народжуваності, смертності, природного приросту та тривалості життя. 3.Епідеміологічні методи: аналіз захворюваності, поширеності хвороб та факторів ризику. 4.Медико-статистичні показники оцінки здоров'я населення (інвалідність, тимчасова непрацездатність, структура захворюваності). 5.Порівняльний аналіз стану здоров'я різних груп населення (за віком, статтю, місцем проживання, соціальним статусом)	
3. Профілактика та зміцнення здоров'я			
3.1	Профілактика захворювань	1. Рівні профілактики (первинна, вторинна, третинна) та роль фізичного терапевта на кожному з них. 2.Профілактика порушень опорно-рухового апарату: корекція постави, ергономіка, рухова активність. 3.Фізична активність як засіб профілактики хронічних неінфекційних захворювань (серцево-судинних, метаболічних, респіраторних). 4.Профілактика ускладнень та повторних загострень у пацієнтів після травм і захворювань (вторинна профілактика в реабілітації). 5.Освітня та консультативна роль фізичного терапевта у формуванні здорового способу життя та самостійної рухової активності пацієнтів.	
3.2	Вакцинація як інструмент громадського здоров'я	1.Роль вакцинації у профілактиці інфекційних захворювань та зниженні смертності населення. 2.Національний календар профілактичних щеплень: принципи формування та структура. 3.Колективний імунітет: поняття, механізми формування та значення для громадського здоров'я. 4.Безпечність і ефективність вакцин: контроль якості, побічні реакції та моніторинг.	

		5.Проблеми охоплення щепленнями: причини відмов від вакцинації та шляхи підвищення довіри населення.
3.3	Промоція здоров'я та формування здорового способу життя	1.Концепція зміцнення здоров'я та її роль у громадському здоров'ї. 2.Фізична активність як ключовий чинник підтримки здоров'я населення. 3.Формування здорових поведінкових звичок у різних вікових групах. 4. Освітні програми та мотиваційні стратегії щодо зміни способу життя. 5.Роль фізичного терапевта у популяризації рухової активності та профілактиці гіподинамії
3.4	Соціально значущі та хронічні захворювання	1.Поширеність та медико-соціальне значення хронічних неінфекційних захворювань (серцево-судинні, цукровий діабет, ожиріння) і роль фізичної терапії у їх профілактиці. 2.Захворювання опорно-рухового апарату як причина зниження працездатності та якості життя населення. 3.Неврологічні захворювання (інсульт, черепно-мозкова травма, нейродегенеративні стани) та реабілітаційний потенціал пацієнтів. 4.Хронічні респіраторні захворювання та можливості фізичної терапії у відновленні функціональної активності. 5.Вплив хронічних захворювань на функціональний стан, активність і участь людини у суспільному житті: роль фізичного терапевта в довготривалій реабілітації.
3.5	Сучасні виклики громадського здоров'я	1. Вплив війни, травматизму та інвалідизації населення на потребу в реабілітаційних послугах. 2.Поширення хронічних неінфекційних захворювань і роль фізичної терапії у профілактиці та відновленні. 3.Психічне здоров'я населення та реабілітаційна підтримка осіб із посттравматичними розладами. 4.Старіння населення та зростання потреби у фізичній терапії для підтримки функціональної незалежності. 5Інтеграція реабілітаційних послуг у систему громадського здоров'я: мультидисциплінарний підхід і робота в громаді.
3.6	Цифрове здоров'я та телемедицина	1. Поняття цифрового здоров'я: основні напрями та роль у сучасній системі охорони здоров'я. 2.Телемедицина: види, форми (телеконсультації, телемоніторинг, теледіагностика) та сфери застосування. 3.Електронна система охорони здоров'я (eHealth): електронні медичні записи, рецепти, направлення. 4.Переваги та обмеження використання цифрових технологій у медичній практиці. 5.Правові, етичні та інформаційно-безпекові аспекти телемедицини
3.7	Реабілітація в системі громадського здоров'я	1.Місце реабілітації в структурі громадського здоров'я. 2.Роль фізичної терапії у відновленні функціональних можливостей населення. 3.Мультидисциплінарний підхід у реабілітації на рівні громади. 4.Безперервність реабілітаційної допомоги: від стаціонару до громади. 5.Реабілітаційні програми як інструмент підвищення якості життя населення
3.8	Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка населення	1.Психічне здоров'я як складова громадського здоров'я. 2.Вплив хронічних захворювань і травм на психоемоційний стан пацієнтів. 3.Роль фізичної терапії у покращенні психоемоційного благополуччя. 4.Психосоціальна підтримка осіб із посттравматичними та хронічними станами. 5.Міждисциплінарна взаємодія у відновленні психічного

		здоров'я пацієнтів.
4		Управління та політика у сфері громадського здоров'я
4.1	Державна політика у сфері охорони здоров'я	1.Основні принципи та напрями державної політики у сфері охорони здоров'я. 2.Законодавче та нормативно-правове забезпечення системи охорони здоров'я. 3.Державні програми та стратегії розвитку громадського здоров'я. 4.Фінансування системи охорони здоров'я та роль держави у забезпеченні доступності медичної допомоги. 5.Роль органів державної влади та місцевого самоврядування в реалізації політики у сфері охорони здоров'я
4.2	Правові та етичні аспекти	1. Законодавче регулювання діяльності фахівця з фізичної терапії та реабілітації в системі охорони здоров'я. 2.Права пацієнтів у реабілітаційному процесі: інформована згода, конфіденційність, доступ до послуг. 3.Професійна етика фізичного терапевта: принципи взаємодії з пацієнтом, родиною та мультидисциплінарною командою. 4.Медико-правова відповідальність фахівця з фізичної терапії (професійні помилки, межі компетентності, документація). 5.Етичні аспекти роботи з вразливими групами населення (особи з інвалідністю, діти, люди похилого віку, військові та постраждалі від травм).
4.3	Комунікації у громадському здоров'ї	1.Основи комунікації в громадському здоров'ї: цілі, принципи та функції інформування населення. 2.Стратегії комунікації щодо профілактики захворювань і формування здорового способу життя. 3.Робота з різними цільовими групами населення (діти, молодь, люди похилого віку, вразливі групи). 4.Роль медичних працівників і медіа у поширенні інформації про здоров'я та профілактику. 5.Комунікація ризиків у надзвичайних ситуаціях (епідемії, війна, техногенні катастрофи).

Самостійна робота здобувача освіти

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)
		денна форма
1.1	Теоретичні основи соціальної медицини та громадського здоров'я. Опрацювання базових понять, підготовка конспекту та аналіз сучасних підходів до громадського здоров'я	2
1.2	Епідеміологія та аналітика громадського здоров'я. Вивчення типів епідеміологічних досліджень, аналіз прикладів	4

	наукових публікацій	
1.3	Система охорони здоров'я. Опрацювання нормативних документів, аналіз структури системи охорони здоров'я України	2
2.2.	Нерівності у здоров'ї. Підготовка короткого аналітичного огляду впливу соціальних факторів на доступ до реабілітації	6
2.3	Методи аналізу здоров'я населення. Ознайомлення з медико-статистичними показниками, робота з відкритими джерелами статистики	2
3.1	Профілактика захворювань. Опрацювання матеріалів щодо ролі фізичної активності у профілактиці хронічних хвороб	4
3.2	Вакцинація як інструмент громадського здоров'я. Вивчення календаря щеплень, аналіз сучасних підходів до імунопрофілактики	4
3.3	Промоція здоров'я та здоровий спосіб життя. Підготовка інформаційних матеріалів для пацієнтів	4
3.4	Соціально значущі та хронічні захворювання. Опрацювання літератури щодо ролі фізичної терапії у довготривалій реабілітації	4
3.5	Сучасні виклики громадського здоров'я. Аналіз впливу війни, травматизму та інвалідизації на стан здоров'я населення	4
3.6	Цифрове здоров'я та телемедицина. Ознайомлення з можливостями eHealth та дистанційних консультацій	4
3.7	Реабілітація в системі громадського здоров'я. Самостійний пошук матеріалів про роль фізичного терапевта у громаді	4
3.8	Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка. Опрацювання сучасних підходів до реабілітації пацієнтів із ПТСР	4
4.1	Державна політика у сфері охорони здоров'я. Вивчення законодавчої бази та державних програм	2
4.2	Правові та етичні аспекти. Опрацювання етичних принципів роботи фізичного терапевта	2

4.3	Комунікації у громадському здоров'ї. Підготовка прикладів комунікаційних стратегій щодо профілактики	2
Усього		54

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання	<p><i>На лекціях</i> чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.</p> <p><i>На практичних заняттях</i> запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.</p> <p><i>Самостійну роботу здобувача</i> викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.</p>
--	--

Методи навчання	<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція); ➤ наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів); ➤ практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження). <p>Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ метод проблемного викладу матеріалу; ➤ моделювання життєвих ситуацій; ➤ мозковий штурм; ➤ метод опори на життєвий досвід; ➤ навчальної дискусії. <p>Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ усного контролю; ➤ письмового контролю; ➤ самоконтролю та взаємоконтролю; ➤ рецензування відповідей.
------------------------	---

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові та професійні документи

1. Нормативно-правові акти

1. **Основи законодавства України про охорону здоров'я** № 2801-ХІІ — базовий документ, що визначає правові, організаційні та соціально-економічні засади функціонування системи охорони здоров'я.
2. **Закон України «Про громадське здоров'я»** № 2573-ІХ (2022) — визначає принципи державної політики у сфері громадського здоров'я, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я населення.
3. **Закон України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»** № 1053-ІХ (2020) — регламентує організацію реабілітаційної допомоги, мультидисциплінарний підхід та права пацієнтів на реабілітацію.
4. **Наказ МОЗ України № 504 від 19.03.2018** «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги» — визначає організацію первинної медичної допомоги як основи профілактичної медицини.
5. **Наказ МОЗ України № 590 від 29.03.2021** «Про впровадження Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ)» — регламентує застосування біопсихосоціальної моделі у медичній та реабілітаційній практиці.

2. Основна література:

1. Громадське здоров'я : підручник / за ред. В. Ф. Москаленка. — Київ : ВСВ «Медицина», 2019.
2. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я : підручник / за ред. О. П. Волосовця. — Київ : ВСВ «Медицина», 2018.
3. World Health Organization. *Health Promotion Glossary of Terms 2021*. — Geneva : WHO, 2021
4. Москаленко В. Ф., Гульчій О. П., Теренда Н. О. **Соціальна медицина та громадське здоров'я** : навчальний посібник. — Київ : ВСВ «Медицина», 2022.
5. Центр громадського здоров'я МОЗ України. **Громадське здоров'я в Україні: аналітично-статистичний довідник**. — Київ, 2023.
6. Шафранський В. В., Дудник С. В., Линчак О. В. **Організація та управління охороною здоров'я в Україні** : навчальний посібник. — Київ : Медицина, 2020.

3. Додаткова література.

1. Слабкий Г. О., Миронюк І. С., Качала Л. О. **Громадське здоров'я в Україні: сучасні проблеми та стратегічні напрями розвитку** : монографія. — Ужгород : Вид-во УжНУ, 2021.
2. Лехан В. М., Крячкова Л. В., Волчек В. В. **Система охорони здоров'я України в умовах трансформації** : аналітичний посібник. — Київ, 2020.
3. Центр громадського здоров'я МОЗ України. **Щорічна доповідь про стан здоров'я населення України та санітарно-епідемічну**

ситуацію. — Київ, 2021–2024.

4. Національна служба здоров'я України. Звіт НСЗУ про реалізацію Програми медичних гарантій. — Київ, 2020–2024.
5. Князевич В. М., Слабкий Г. О. Розвиток системи громадського здоров'я в Україні: сучасні виклики та перспективи : навчально-аналітичне видання. — Київ, 2022

4. Інформаційні ресурси:

1. **Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ)** — <https://moz.gov.ua>
Офіційні нормативні документи, стратегії розвитку системи охорони здоров'я, статистичні матеріали, накази та рекомендації.
2. **Центр громадського здоров'я МОЗ України** — <https://phc.org.ua>
Аналітичні матеріали, епідеміологічні дані, профілактичні програми, інформація щодо інфекційних та неінфекційних захворювань.
3. **Національна служба здоров'я України (НСЗУ)** — <https://nszu.gov.ua>
Дані про фінансування медичних послуг, Програму медичних гарантій, аналітичні звіти щодо доступності медичної допомоги.
4. **Всесвітня організація охорони здоров'я (WHO)** — <https://www.who.int>
Глобальні звіти з громадського здоров'я, рекомендації, статистика, міжнародні стратегії профілактики захворювань.
5. **World Physiotherapy** — <https://world.physio>
Професійні стандарти, рекомендації, наукові матеріали з фізичної терапії та реабілітації у контексті громадського здоров'я

1.

Загальна схема оцінювання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/екзамен	
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E	не зараховано	виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX		необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види

Шкала

Оцінка за національною шкалою

Бали нараховуються наступним чином:

навчальної діяльності	ЄКТС	для іспиту	для заліку	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою (для галузі знань 22 Охорона здоров'я 200-бальною шкалою). Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань здобувачів <i>денної</i> форми навчання складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 75 балів, і рейтингу з атестації – 25 балів. Для здобувачів <i>заочної</i> форми навчання відповідно – з рейтингу навчальної роботи – 50 балів, і рейтингу з атестації – 50 балів.
90-100	A	Відмінно	зараховано	
82-89	B	Добре		
75-81	C			
68-74	D			
61-67	E	Задовільно		
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано	
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
 - 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилались на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до

академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету.